

CrnaGora
Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija

Broj:

Podgorica, 03. jun 2013. godine

INFORMACIJA

o značaju i proceduri akreditacije ambasadora Crne Gore na nerezidentnoj osnovi pri ASEAN-u (Udruženje zemalja Jugoistočne Azije)

- **Opšte informacije**

ASEAN predstavlja geo-politički i ekonomski savez 10 zemalja Jugoistočne Azije, koji je formiran 8. avgusta 1967a. godine u Bangkoku, Tajland, nakon usvajanja ASEAN Deklaracije, na inicijativu osnivača Indonezije, Malezije, Filipina, Singapura i Tajlanda.

Kao što je navedeno i u samoj ASEAN Deklaraciji, ciljevi osnivanja su, između ostalih: ubrzanje ekonomskog rasta, socijalni progres i kulturni razvoj regiona, kroz zajedničke napore zemalja u duhu ravnopravnosti i partnerstva; promovisanje regionalnog mira i stabilnosti kroz poštovanje vladavine prava iz principa Povelje UN-a; promovisanje aktivne saradnje i međusobne pomoći na ekonomskom, socijalnom, kulturnom, tehničkom, naučnom i administrativnom polju; efikasnija saradnja u cilju korišćenja poljoprivrednih, industrijskih, trgovinskih i dr. resursa.

Zemlje članice ASEAN-a usvojile su posebnu Povelju, koja je stupila na snagu 15. decembra 2008. godine, koja predstavlja pravni i institucionalni okvir za podršku realizaciji ciljeva ASEAN-a, uključujući i regionalne integracije. Povelja ASEAN-a pravno je obavezujući sporazum za njenih 10 članica.

- **Unutrašnja struktura ASEAN-a**

Sekretarijat ASEAN-a, koji se nalazi u Džakarti, glavnom gradu Indonezije, glavni je organ Organizacije, koji koordinira i sprovodi aktivnosti ASEAN-a. Na čelu Sekretarijata je generalni sekretar koji se imenuje na svakih pet godina i ima ministarski status. Zemlja koja predsjedava Organizacijom se rotira na

godišnjem nivou, a predstavlja domaćina Samita i glavnih ministarskih sastanaka.

U januaru 2013. godine, za period 2013 - 2017 godine, na generalnoj svečanosti u sjedištu Organizacije u Džakarti, za generalnog sekretara izabran je Le Luong Minh, političar i diplomata iz Vijetnama, rođen 1. septembra 1952. godine u Thanh Hoa, u Vijetnamu. Zemlja koja predsjedava ASEAN-om u ovoj godini su Brunei.

ASEAN organizuje Samit na nivou šefova država/vlada dva puta godišnje. Takođe, održava i redovne sastanke na nivou ministara i visokih zvaničnika tokom cijele godine. Glavni skupovi, u kojima učestvuju ministri vanjskih poslova zemalja članica, kao i Dijalog partnera, obično se održavaju u julu mjesecu, nakon čega se održava i ARF, tj. Regionalni forum. Takoreći centralni sastanak u godini smatra se AEM, tj. Sastanak ministara ekonomije zemalja članica i Dijalog partnera, koji se održava u avgustu mjesecu.

ASEAN ima i nekoliko posebnih organa čije je djelovanje fokusirano na sprovođenje međuvladine saradnje u raznim oblastima, kao što je Centar za planiranje razvoja u poljoprivredi, Centar za energetiku i dr.

Zemlje članice ASEAN-a su: Brunei, Kambodža, Indonezija, Laos, Malezija, Mijanmar, Filipini, Singapur, Tailand i Vijetnam. Istočni Timor i Papua Nova Gvijena imaju status Specijalnog posmatrača, dok je Istočni Timor u Martu 2011. godine podnio zahtjev za 11. člana Organizacije.

Statu Dijalog partnera pri ASEAN imaju: Australija, Kanada, Kina, Indija, Japan, Novi Zeland, Republika Koreja, Rusija i SAD. Od međunarodnih organizacija, UNDP ima status Dijalog organizacije.

- **Procedura akreditacije ambasadora na nerezidentnoj osnovi pri ASEAN-u**

Za razliku od većine međunarodnih organizacija, ASEAN ne predviđa mogućnost sticanja statusa posmatrača za države koje ne pripadaju regionu Jugoistočne Azije. Međutim, moguća je akreditacija ambasadora pri ASEAN na nerezidentnoj osnovi, od strane zemalja nečlanica ili relevantnih međunarodnih organizacija. Upravo ta opcija otvorena je i za Crnu Goru.

Prvi korak u proceduri akreditacije ambasadora sastoji se u upućivanju pisma generalnom sekretaru ASEAN, u kojem bi se iskazali razlozi interesovanja Crne Gore za akreditovanje ambasadora pri Organizaciji, kao i navelo ime predstavnika države. Nakon toga se zahtjev za akreditaciju prosljeđuje

ministrima vanjskih poslova država članica ASEAN. S obzirom na to da je sjedište Organizacije u Džakarti (Indonezija), kao i da Crna Gora nema diplomatsko predstavništvo u Jugoistočnoj Aziji čiji bi ambasador/stalni predstavnik bio nerezidentno akreditovan za ASEAN, poželjno je da to bude ambasadorica Crne Gore u NR Kini, ili stalni predstavnik pri Ujedinjenim nacijama u Njujorku.

Nakon razmatranja pisma namjere, Crna Gora bi istim kanalima bila obaviještena o odluci, nakon čega slijedi dogovor o datumu prezentacije kredencijala imenovanog predstavnika Generalnom sekretaru ASEAN-a i stupanje na dužnost.

- **Značaj akreditacije ambasadora Crne Gore na nerezidentnoj osnovi pri ASEAN-u**

Akreditovanjem ambasadora pri ASEAN-u, Crna Gora bi podspješila saradnju sa državama Jugoistočne Azije, potvrđujući svoju privrženost temeljnim vrijednostima civilizacije kao što su demokratija, zaštita ljudskih prava i sloboda, bezbjednost. Osim toga, bili bismo u poziciji da se putem učešća akreditovanog predstavnika u radu organa ASEAN-a, informišemo o načinu rješavanja aktuelnih izazova koje dijele ne samo države članice ASEAN-a, već i sve države svijeta. Pritom, akreditovanje ambasadora ne bi donijelo značajnije finansijske obaveze Crnoj Gori, s obzirom na to da ne postoji obaveza uplata redovnih kontribucija, koju dijele države članice.

Značaj akreditacije ambasadora pri ASEAN-u ogleda se i u većem prisustvu Crne Gore na afričkom kontinentu. Akreditacija predstavnika ubrzala bi uspostavljanje i razvoj odnosa sa svim državama azijskog kontinenta, s obzirom da Crna Gora na ovom kontinentu nije u značajnijoj mjeri diplomatski predstavljena. Takođe, učešće u radu najvažnijih organa ASEAN-a doprinijelo bi jasnijoj slici odnosa među državama azijskog kontinenta i njihovim problemima, kao i odnos međunarodnih organizacija i aktera prema ovom kontinentu. Prisustvo sastancima ASEAN-a bila bi prilika i za razvijanje ekonomske i trgovinske saradnje sa državama azijskog kontinenta.